

Festival **Sanje v Medani** je sklenila Svetlana Makarovič s soborkami

Vsaka svet zase, skupaj vesolje

Tisti, ki smo bili na sobotnem večeru **festivala Sanje v Medani**, smo kolektivno nekje v trebuhu začutili, da prisostvujemo nečemu, kar je veliko več kot recital in koncert. Da plovemo proti ritualu, med krvavim in lepim. Nastopila je Svetlana Makarovič s tremi izvrstnimi glasbenicami; vsaka je bila svet zase, a vse skupaj vesolje.

MEDANA ▶ Prvič so nastopile skupaj prav v tem večeru, v pesniško-glasbenem projektu *Lovec na ljudi*, ki ga je **Svetlana Makarovič** na novo stkala stkala iz pesniške zbirke *Bo žrl, bo žrt*.

Do roba in čez

Prelivale so poezijo, ki jo je govorila Makarovičeva, z glasbo, pravzaprav glasom balkanskega melosa, ki zna biti lep do solz. **Zvezdana Novakovič**, mojstrica bolgarskega grlenega petja in harfe, **Mirjana Šajinovič**, ki je pela sevdalinke in **Aphra Tesla**, ki je zvoke izvajala iz človeških globočin, se z glasom niso ustavljale ob mejah sprejemljivega, ampak pogumno udarjale tudi čez, če je bilo potrebno.

Občinstvo jih je nagradilo z dolгим in toplim aplavzom.

Zgodba se je začela v noči neznanski, ko je na sosedovem dvorišču tekla kri ... in se zaključila z naslednjimi besedami: "Škoda našega soseda. Za trenutek te zmrazi, je divjačina prešteta, mene pa morda zgreši. Tuja hiša, tuje dete, tuja rana ne boli. Večeri se, gremo v hišo, bodimo no pametni. Kaj molčiš, je kaj narobe? Si bolan, te kaj skrbi? Najbrž le preveč razmišljaš, daj prižgimo vse luči! Zapri okna, zapri duri, zdaj bomo večerjali! Zunaj plove s tujim vetrom tuji lovec na ljudi ..."

Sram me je

"Recital *Lovec na ljudi* je

posvečen izbrisanim, tistim iz bratskih republik - sama jih še vedno občutim kot bratske -, ki so se pred najhujšim zlom zatekli v Slovenijo, v deželo, ki so jo sami pomagali graditi - ceste, stavbe, šole, vrtce, parke - in jih je Slovenija izbrisala. In jih je Slovenija ponižala in jih je zaslužnjevala in ogo-ljufala. Mislim tudi na delavce iz Bosne, ki so jih okradli, da niso imeli drobiža niti za vrnitev v domovino. Zaradi česar me je sram, da sem državljanka te države, sram me je, da se Slovenci ne počutijo krive. To je najbolj grozljivo! Da nas ni sram. Mene je," je pred koncertom povedala **Svetlana Makarovič**.

Z njo so v projektu zasijale tri mlade glasbenice. Zvezdana Novakovič, umetnica, performerka, raziskovalka glasu in petja, ki se je pred kratkim začela učiti igrati na harfo in ugotovila, da resonira s telesom. Dotik povzroči ton, ton odzvanja v telesu. Krog je sklenjen. Za seboj ima avtorski projekt

Diagnoza, rada poje tradicionalno brazilsko glasbo, pred leti je ustanovila glasbeno skupino *Bosa*. Zanimajo jo različne stare kulture, dva meseca se je karnatik glasbe učila v Indiji, v Sofiji v Bolgariji pa tradicionalno bolgarsko grleno petje. Meni, da ko si enkrat na odru, je to že predstava.

Mirjana Šajinovič, ki se je predstavila kot izvrstna pevka sevdalink, je gledališka igralka v SNG Maribor, avtorica gledaliških projektov, tudi učiteljica joge, ki pravi: "Začutiti se v odsevu zvoka, spoprijateljiti se s svojo sen-co, zaživeti svojo luč v vsem, kar še ni svetloba, ljubiti vse in vsakogar!"

Aphra Tesla je Korošica, je svojevrstna glasbenica, pesnica, slikarka, intermedijška umetnica, ki je ustanovila svojo skupino *Aphra Tesla in Električno gledališče* ter lani kot Aphra Tesla Operating System izdala odlično ploščo *Home in the zone*.

KLAVDIJA FIGELJ

"V času, ko se v mnogo pogledih rušijo svetovi, ki so jih gradile generacije, ko padajo kulture v Ukrajini, Libiji, Gazi, Afriki, ko želo finančnega fašizma vse ostreje reže v ljudstva sveta in Evrope, je na mestu, da se zavemo izročila in sanj naših mater in očetov, ki so utirali pota človečnosti, pravice in resnice. Lepota in bolečina, resnica in pravica - vse to domuje v duši in srcu slehernika in dobiva svoj najpolnejši izraz v poeziji. Iz poezije in glasbe črpamo navdih in moč za razumevanje vsega, iz lepote pa moč vsakega zavedanja, svet smisla in biti, da ne postaneta nesmisel in nebit, kot se danes sejeta širom sveta do teh pokrajin," je o moči poezije dejal **Rok Zavrtanik**, direktor **festivala Sanje**.

Page: 9

Reach: 50000

Country: SLOVENIA

Size: 422 cm2

2 / 2

Razigrane ustvarjalke impresivnega večera, ujete pred nastopom (z leve): Mirjana Sajinovič, Svetlana Makarovič, Zvezdana Novakovič in Aphra Tesla